

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO VIII-
275 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 39, 40, 48, 49 IR 51
STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 7¹, 14¹ IR 25¹
STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS**

2019 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Elektroniniai pinigai – kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje. Elektroniniais pinigais nelaikoma piniginė vertė, laikoma mokėjimo priemonėse, nurodytose Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 3 straipsnio 5 dalies 11 punkte, ir piniginė vertė, kuri naudojama atlikti mokėjimo operacijoms, nurodytoms Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 3 straipsnio 5 dalies 12 punkte.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Grynieji pinigai – kaip apibrėžta ~~Reglamento (EB) Nr. 1889/2005 2 straipsnio 2 punkte~~ **Reglamento (ES) 2018/1672 2 straipsnio 1 dalies c punkte, išskyrus šio įstatymo 21 straipsnį, o šio įstatymo 21 straipsnio atveju – kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2018/1672 2 straipsnio 1 dalies a punkte. Šis apibrėžimas taikomas tik šio įstatymo 21 straipsniui.**“

KOMENTARAS:

PPTFPĮ sąvoka „grynieji pinigai“ yra vartojama ne tik PPTFPĮ 21 straipsnyje. Atsižvelgiant į tai, siekiant aiškesnio teisinio reglamentavimo siūloma įtvirtinti, jog visais kitais atvejais (t. y. išskyrus PPTFPĮ 21 straipsnį) PPTFPĮ grynaisiais pinigais yra laikoma valiuta (kaip ji suprantama Reglamento (ES) 2018/1672 2 straipsnio 1 dalies c punkte).

3. Pakeisti 2 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Kiti įpareigotieji subjektai:

1) auditoriai, kurie audito veikla verčiasi savarankiškai, ar audito įmonės, **taip pat asmenys, kurie, vykdydami savo pagrindinę verslo arba profesinę veiklą, įsipareigoja tiesiogiai arba per tarpininkus teikti materialinę pagalbą, paramą ar patarimus mokesčių klausimais** (toliau – auditoriai);

2) antstoliai ir antstolio atstovai;

3) buhalterinės apskaitos ar mokesčių konsultavimo paslaugas teikiančios įmonės ir šias paslaugas savarankiškai teikiantys asmenys, **taip pat asmenys, kurie, vykdydami savo pagrindinę verslo arba profesinę veiklą, įsipareigoja tiesiogiai arba per kitus asmenis, su kuriais tas kitas asmuo yra susijęs, teikti materialinę pagalbą, paramą ar patarimus mokesčių klausimais** (toliau – buhalterinės apskaitos ar mokesčių konsultavimo paslaugas teikiančios įmonės);

4) notarai, notaro atstovai ir teisę atlikti notarinius veiksmus turintys asmenys, taip pat advokatai ir advokatų padėjėjai, tiek veikiantys kliento vardu ir jo naudai, tiek ir padedantys klientui planuoti ar atlikti nekilnojamojo turto ar įmonių pirkimo ar pardavimo, klientų pinigų, vertybinių popierių ar kito turto valdymo, banko ar vertybinių popierių sąskaitų atidarymo ar valdymo, įnašų, reikalingų

juridiniams asmenims ir kitoms organizacijoms įsteigti, veikti ar valdyti, organizavimo, patikos ar bendrovių steigimo ir administravimo paslaugų teikėjų atsiradimo arba sukūrimo, veikimo ar valdymo sandorius ir (ar) su jais susijusius sandorius;

5) patikos ar bendrovių steigimo ar administravimo paslaugų teikėjai, nenurodyti šios dalies 1, 3 ir 4 punktuose;

6) asmenys, kurie verčiasi ūkine komercine veikla, apimančia prekybą brangakmeniais, tauriaisiais metalais, kilnojamosiomis kultūros vertybėmis, antikvariniais daiktais ar kitu turtu, kurio vertė lygi arba viršija 10 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, nesvarbu, ar sandoris atliekamas vienos, ar kelių susijusių operacijų metu, jeigu atsiskaitoma grynaisiais pinigais, **išskyrus atvejus, nurodytus šios dalies 10 ir 11 punktuose (toliau – asmenys, kurie verčiasi ūkine komercine veikla, apimančia prekybą turtu, kurio vertė lygi arba viršija 10 000 eurų, jeigu atsiskaitoma grynaisiais pinigais);**

7) azartinius lošimus ir loterijas organizuojančios bendrovės;

8) uždaro tipo investicinės bendrovės;

9) nekilnojamojo turto agentai (brokeriai), tiek veikiantys kliento vardu ir jo naudai, tiek ir padedantys klientui atlikti nekilnojamojo turto pirkimo ar pardavimo sandorius ir (ar) su jais susijusius sandorius, **taip pat teikiantys tarpininkavimo paslaugas išnuomojant nekilnojamąjį turtą, tačiau tik sandoriams, kurių mėnesinis nuomos mokestis yra lygus arba viršija 10 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta;**

10) asmenys, kurie verčiasi ūkine komercine veikla, apimančia prekybą meno kūriniais ir (ar) tarpininkavimo veiklą prekybos meno kūriniais srityje (įskaitant, galerijas ir aukcionų namus), jeigu sandorio vertė lygi arba viršija 10 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, nesvarbu, ar sandoris atliekamas vienos, ar kelių susijusių operacijų metu;

11) laisvosios zonos, nustatytos Europos parlamento ir tarybos reglamentu (ES) Nr. 952/2013 kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, kurios verčiasi ūkine komercine veikla, apimančia saugojimo, prekybos arba tarpininkavimo veiklą prekybos meno kūriniais srityje, jei sandorio vertė lygi arba viršija 10 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, nesvarbu, ar sandoris atliekamas vienos ar kelių susijusių operacijų metu.“

4. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. **Klientas – fizinis asmuo arba juridinis asmuo**, atliekantis pinigines operacijas arba sudarantis sandorius su finansų įstaiga ar kitu įpareigotuoju subjektu. **Juridiniu asmeniu taip pat laikoma bet kokia užsienio valstybės organizacija, pagal Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės įstatymus pripažįstama teisės subjektu.**“

5. Pakeisti 2 straipsnio 14 dalies 1 punkto b papunktį ir jį išdėstyti taip:

„b) **juridiniame asmenyje, kurio tapatybė nustatoma**, vyresniojo vadovo pareigas einantis fizinis asmuo, jeigu šios dalies a papunktyje nurodytas asmuo nenustatytas arba jeigu kyla abejonių, kad nustatytas asmuo yra naudos gavėjas;“.

6. Pakeisti 2 straipsnio 14 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) patikos struktūroje **fonduose – visi šie asmenys:**

a) patikėtojas (**patikėtojai**);

b) patikėtinis (**patikėtiniai**);

c) saugotojas (**saugotojai**), jeigu **tokių** esama;

d) ~~fizinis asmuo, gaunantis~~ **fiziniai asmenys, gaunantys** naudą iš juridinio asmens ar juridinio asmens statuso neturinčio subjekto arba, jeigu ~~šis asmuo šie asmenys dar nežinomas~~ **nenustatyti, asmenų asmenys**, kurių interesams atstovauti tas juridinis asmuo ar juridinio asmens statuso neturintis subjektas yra įsteigti arba ~~veikia kurių interesams jie šiuo metu atstovauja, grupė;~~

e) **bet koks** kitas fizinis asmuo, faktiškai kontroliuojantis patikos ~~struktūrą~~ **fondą** turima tiesiogine arba netiesiogine nuosavybe arba kitomis priemonėmis;“.

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3 straipsnis. Už pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją atsakingos institucijos Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė), Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba), Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas (toliau – Valstybės saugumo departamentas), Lietuvos bankas, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Kultūros paveldo departamentas prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos (toliau – Kultūros paveldo departamentas), Lošimų priežiūros tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Lošimų priežiūros tarnyba), Lietuvos notarų rūmai, Lietuvos auditorių rūmai, Lietuvos antstolių rūmai, Lietuvos prabavimo rūmai, Lietuvos advokatūra **ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (toliau – Teisingumo ministerija)** yra institucijos, pagal kompetenciją atsakingos už šiame įstatyme nustatytą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją.“

3 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 4 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Apie šio straipsnio ~~11~~**10** dalyje nustatytų darbuotojų paskyrimą, taip pat apie šių darbuotojų pakeitimą ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo jų paskyrimo ar pakeitimo turi būti raštu pranešta Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai.“

2. Papildyti 4 straipsnį 13 dalimi:

„**13. Lietuvos advokatūra, Lietuvos notarų rūmai, Lietuvos auditorių rūmai, Lietuvos antstolių rūmai ir Lietuvos prabavimo rūmai kaupia ir savo metinėse veiklos ataskaitose savo interneto svetainėse viešai skelbia šiuos statistinius duomenis:**

1) pagal kompetenciją atliktų patikrinimų dėl šio įstatymo reikalavimų laikymosi, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai perduotų nagrinėti patikrinimų dokumentų su atlikto patikrinimo išvadomis ir sprendimų dėl už šio įstatymo nuostatų pažeidimus taikytų poveikio priemonių skaičių per metus;

2) gautų pranešimų apie šio įstatymo nuostatų pažeidimus skaičių per metus.“

3. Papildyti 4 straipsnį 14 dalimi:

„**14. Lietuvos advokatūra kaupia ir savo metinėse veiklos ataskaitose savo interneto svetainėje viešai skelbia statistinius duomenis apie gautų šio įstatymo 16 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų pranešimų skaičių per metus ir šių pranešimų, perduotų Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, skaičių per metus.“**

4. Papildyti 4 straipsnį 15 dalimi:

„**15. Šio straipsnio 1–9 dalyse nurodytos institucijos privalo įdiegti informacines sistemas ar kitas konfidencialumą užtikrinančias priemones, kuriomis naudodamiesi asmenys saugiais kanalais praneštų nurodytoms institucijoms apie šio įstatymo pažeidimus.“**

4 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) kaupia, analizuoja ir **kasmet** skelbia informaciją, susijusią su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu ir pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos sistemos veiksmingumu (taip pat ir informaciją, nurodytą šio įstatymo 28 straipsnio 6 dalyje), ir nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo rezultatus;“.

2. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) bendradarbiauja ir keičiasi informacija su **valstybės institucijomis**, užsienio valstybių institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis, įgyvendinančiomis pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones;“.

5 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Papildyti 7 straipsnį 6 punktu:

„6) tikrinti kredito įstaigų klientų išsinuomotų seifų turinį. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai priėmus sprendimą tikrinti kredito įstaigų klientų išsinuomotų seifų turinį, Vilniaus apygardos administraciniam teismui pateikiamas prašymas leisti atlikti šiuos veiksmus. Prašyme turi būti nurodytas juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, įtariamų pažeidimų pobūdis ir numatomi tyrimo veiksmai. Prie prašymo turi būti pridėti duomenys, kuriais grindžiamas įtarimas. Prašymą išduoti teismo leidimą rašytinio proceso tvarka išnagrinėja Vilniaus apygardos administracinis teismas ir priima motyvuotą nutartį patenkinti prašymą arba jį atmesti. Prašymas turi būti išnagrinėtas ir nutartis priimta ne vėliau kaip per 72 valandas nuo prašymo pateikimo momento. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, nesutinkanti su Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimu atmesti prašymą, turi teisę per 7 kalendorines dienas apskųsti teismo nutartį Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas turi išnagrinėti skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo nutarties ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos atstovai turi teisę dalyvauti nagrinėjant skundą. Teismai, nagrinėdami prašymus ir skundus dėl teismo leidimo išdavimo, privalo užtikrinti pateiktos informacijos ir planuojamų veiksmų slaptumą.“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas 7¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 7¹ straipsniu:

„7¹ straipsnis. Teisingumo ministerijos funkcijos įgyvendinant pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones

1. Teisingumo ministerija savo nustatyta tvarka sudaro ir nuolat, ne rečiau kaip kas 4 metus, atnauja svarbių viešųjų pareigų Lietuvos Respublikoje sąrašą.

2. Teisingumo ministerija turi teisę gauti iš institucijų informaciją, reikalingą svarbių viešųjų pareigų Lietuvos Respublikoje sąrašui sudaryti ir atnaujinti.

3. Lietuvos Respublikoje akredituotos tarptautinės organizacijos sudaro ir nuolat, ne rečiau kaip kas 4 metus, atnauja svarbių viešųjų pareigų toje tarptautinėje organizacijoje sąrašą ir pateikia jį Teisingumo ministerijai.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus svarbių viešųjų pareigų sąrašus Teisingumo ministerija pateikia Europos Komisijai.“

7 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„8 straipsnis. Valstybės **ir užsienio valstybių** institucijų bendradarbiavimas

1. Valstybės institucijos, nevykdančios baudžiamojo persekiojimo, privalo pranešti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, kai pastebi galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo veikas, apie šio įstatymo pažeidimus ir priemones, kurių buvo imtasi prieš pažeidėjus.

2. Šio įstatymo 4 straipsnio 1–8 dalyse nurodytos institucijos bendradarbiauja ir keičiasi informacija su užsienio valstybių institucijomis, įgyvendinančiomis pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones.

3. Atsisakyti bendradarbiauti ir keistis informacija su užsienio valstybių institucijomis, įgyvendinančiomis pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones, galima motyvuotu sprendimu dėl šių aplinkybių:

1) vyksta procesiniai veiksmai, numatyti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse, arba vykdoma kriminalinė žvalgyba, o bendradarbiavimas ir keitimasis informacija kliudytų šiems veiksams;

2) informacija, kurios prašoma, gauta vertinant kliento teisinę padėtį, ginant klientą arba atstovaujant jam baudžiamojo, administracinio ar civilinio proceso metu, įskaitant teikiamas konsultacijas dėl teismo proceso pradėjimo arba jo vengimo, neatsižvelgiant į tai, ar tokia informacija yra gauta arba įgyta prieš tokį procesą, tokio proceso metu ar jam pasibaigus.

4. Draudžiama atsisakyti bendradarbiauti ir keistis informacija su užsienio valstybių institucijomis, įgyvendinančiomis pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones, dėl šių aplinkybių:

1) prašymas susijęs su mokesčių klausimais;

2) prašymas susijęs su pramoninės, komercinės ar banko paslapties atskleidimu, išskyrus tuos atvejus, kai informacija, kurios prašoma, gauta vertinant kliento teisinę padėtį, ginant klientą arba atstovaujant jam baudžiamojo, administracinio ar civilinio proceso metu, įskaitant teikiamas konsultacijas dėl teismo proceso pradėjimo arba jo vengimo, neatsižvelgiant į tai, ar tokia informacija yra gauta arba įgyta prieš tokį procesą, tokio proceso metu ar jam pasibaigus;

3) vyksta procesiniai veiksmai, numatyti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse, tačiau bendradarbiavimas ir keitimasis informacija nekliudytų vykdant šiuos veiksmus;

4) prašymą pateikusios kompetentingos institucijos įgaliojimai ar statusas skiriasi nuo prašymą gavusios kompetentingos institucijos įgaliojimų ar statuso.“

8 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Asmenys, kurie verčiasi ūkine komercine veikla, apimančia prekybą turtu, kurio vertė lygi arba viršija 10 000 eurų, jeigu atsiskaitoma grynaisiais pinigais Asmenys, kurie verčiasi ūkine komercine veikla, apimančia prekybą brangakmeniais, tauriaisiais metalais, kilnojamosiomis kultūros vertybėmis, antikvariniais daiktais ar kitu turtu, kurio vertė lygi arba viršija 10 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, jeigu atsiskaitoma grynaisiais pinigais, privalo imtis priemonių ir nustatyti bei patikrinti kliento ir naudos gavėjo tapatybę prieš atlikdami vienkartinės pinigines operacijas arba sudarydami sandorius, kurių suma lygi arba viršija 10 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, **jeigu atsiskaitoma grynaisiais pinigais**, nesvarbu, ar sandoris atliekamas vienos, ar kelių susijusių operacijų metu, ir šio straipsnio 1 dalies 6 ir 7 punktuose nustatytais atvejais.“

2. Pakeisti 9 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu elektroniniams pinigams pagal kredito įstaigų ir elektroninių pinigų įstaigų nustatytas rizikos vertinimo ir valdymo procedūras nustatoma maža pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizika, kredito ir elektroninių pinigų įstaigos, nustatydamos kliento ir naudos gavėjo tapatybę, gali nukrypti nuo šio įstatymo 10–12 straipsnių nuostatų ir taikyti tik šio straipsnio 16 dalyje ir šio įstatymo 17 straipsnyje nustatytas kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemones, jeigu laikomasi visų toliau išdėstytų rizikos mažinimo sąlygų:

1) elektroninių pinigų mokėjimo priemonę galima naudoti tik Lietuvos Respublikoje;

2) elektroninių pinigų mokėjimo priemonės negalima papildyti arba, jeigu papildyti galima, jai taikoma maksimali 150 eurų dydžio mokėjimo sandorių mėnesinė riba **ir elektroninių pinigų mokėjimo priemonę galima naudoti tik Lietuvos Respublikoje;**

3) didžiausia elektroninių pinigų mokėjimo priemonėje saugoma suma neviršija 150 eurų;

43) elektroninių pinigų mokėjimo priemonė yra naudojama tik prekėms ar paslaugoms pirkti;

54) mokėjimo priemonėje saugomi elektroniniai pinigai negali būti finansuojami anoniminiais elektroniniais pinigais;

65) mokėjimo priemonėje saugomi elektroniniai pinigai negali būti išperkami grynaisiais pinigais.“

3. Papildyti 9 straipsnį 4¹ dalimi:

„4¹. Lietuvos Respublikoje mokėjimai, atliekami naudojantis trečiosiose valstybėse išduotomis anoniminėmis elektroninių pinigų mokėjimo priemonėmis, vykdomi tik tais atvejais, kai tokios priemonės atitinka šio straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus.“

4. Pakeisti 9 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Azartinius lošimus organizuojančios bendrovės papildomai privalo **nustatyti ir** patikrinti kliento tapatybę ir jį registruoti sumos įmokėjimo, laimėjimo išmokėjimo metu arba kai jis keičia grynuosius pinigus į žetonus arba žetonus į grynuosius pinigus, jeigu pinigų suma viršija 1 000 eurų arba ją atitinkančią sumą kita valiuta, nesvarbu, ar sandoris atliekamas vienos, ar kelių susijusių operacijų metu, taip pat patikrinti kliento, įeinančio į lošimo namus (kazino), tapatybę ir jį registruoti.“

5. Pakeisti 9 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Loterijas organizuojančios bendrovės papildomai privalo **nustatyti ir** patikrinti kliento tapatybę ir jį registruoti laimėjimo atsiėmimo atveju, kai laimėjimo vertė viršija 1 000 eurų arba ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, nesvarbu, ar sandoris atliekamas vienos, ar kelių susijusių operacijų metu.“

6. Pakeisti 9 straipsnio 11 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) šio straipsnio 9 dalyje nurodytais atvejais ~~vienu metu per parą~~ **per parą** įmoka sumas ar atsiima kelis laimėjimus, kurių suma viršija 1 000 eurų arba ją atitinkančią sumą užsienio valiuta;“.

7. Pakeisti 9 straipsnio 13 dalį ir ją išdėstyti taip:

„13. Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu privalo iš jų reikalauti dokumentų ir kitų duomenų, kuriais remiantis finansų įstaigoms ir kitiems įpareigotiesiems subjektams būtų suprantama kliento, kuris yra juridinis asmuo, ~~valdymo~~ **nuosavybės ir kontrolės** struktūra ir veiklos pobūdis.“

8. Pakeisti 9 straipsnio 15 dalį ir ją išdėstyti taip:

„15. Visais atvejais, kai yra nustatoma kliento ir naudos gavėjo tapatybė, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai privalo tikrinti kliento ir naudos gavėjo tapatybę, remdamiesi dokumentais, duomenimis ar informacija, gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio. **Tais atvejais, kai naudos gavėju nustatytas vyresnysis vadovas, kaip nurodyta šio įstatymo 2 straipsnio 14 dalies 1 punkto b papunktyje, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai privalo patikrinti vyresniojo vadovo pareigas einančio fizinio asmens tapatybę ir saugoti įrašus apie atliktus veiksmus ir patikrinimo proceso metu iškilusius sunkumus, jei tokių buvo. Vyresniojo vadovo tapatybė nustatoma kaip naudos gavėjo tapatybė.**“

KOMENTARAS:

Prašoma papildyti PPTFPĮ 9 straipsnio 15 dalį nustatant, jog vyresniojo vadovo pareigas einančio fizinio asmens (kuris šiuo atveju būtų laikytinas naudos gavėju) tapatybės nustatymui būtų taikomi reikalavimai, nustatyti PPTFPĮ 12 straipsnyje, reglamentuojančiam naudos gavėjo tapatybės nustatymą. Šis papildymas suteiktų teisinio aiškumo, kokie dokumentai, duomenys ar informacija turėtų būti gaunami bei kokie veiksmai turėtų būti atliekami.

9. Pakeisti 9 straipsnio 21 dalį ir ją išdėstyti taip:

„21. Finansų įstaigoms draudžiama išduoti anonimines indėlininkų knygeles **arba anoniminius banko seifus**, atidaryti anonimines sąskaitas ar sąskaitas akivaizdžiai fiktyviais vardais, taip pat atidaryti sąskaitas ar kitaip pradėti dalykinius santykius nepareikalavus kliento tapatybę patvirtinančių duomenų arba kilus pagrįstam įtarimui, kad šiuose dokumentuose įrašyti duomenys yra netikri ar suklastoti.“

9 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kai klientas yra juridinis asmuo, atstovaujamas fizinio asmens, arba klientui – fiziniam asmeniui atstovauja kitas fizinis asmuo, šių atstovų tapatybė nustatoma taip pat, kaip ir kliento – fizinio asmens. **Kai klientui – fiziniam asmeniui atstovauja kitas fizinis asmuo, kliento tapatybė nustatoma kaip naudos gavėjo tapatybė.** Taip pat klientas turi pateikti informaciją apie juridinio asmens vadovą: vadovo vardas, pavardė, asmens kodas (užsieniečiui – gimimo data (jeigu yra – asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti), pilietybė (jeigu asmuo be pilietybės – valstybė, kuri išdavė asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą). **Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai turi teisę duomenis ar informaciją apie juridinio asmens vadovą gauti tiesiogiai iš valstybės informacinių sistemų ar registrų ir nereikalauti iš kliento pačiam pateikti minėtus duomenis ar informaciją.**“

2. Pakeisti 10 straipsnio 5 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) sužinoti, ar klientas – fizinis ar juridinis asmuo pats naudosis finansų įstaigos **ar kito įpareigotojo subjekto** paslaugomis, ar jis atstovaus kito asmens interesams;“.

10 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Nustatydami kliento ir naudos gavėjo tapatybę klientui fiziškai nedalyvaujant, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai privalo imtis šio įstatymo 9 straipsnyje nustatytų priemonių ir nustatyti bei patikrinti ir kliento, ir naudos gavėjo tapatybę, ~~gauti šio įstatymo 10 ir 12 straipsniuose nurodytus duomenis~~, kliento ir naudos gavėjo tapatybei nustatyti panaudoti papildomus duomenis, dokumentus ar papildomą informaciją, kuri leistų įsitikinti kliento tapatybės autentiškumu, patikrinti, ar yra aplinkybių taikyti sustiprintą kliento tapatybės nustatymą ir:

1) kai naudojami šio straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 5 punktuose nurodyti būdai, gauti šio įstatymo 10 ir 12 straipsniuose nurodytus duomenis;

2) kai naudojami šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodyti būdai, gauti 10 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 ir 6 punktuose, 10 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose ir 12 straipsnio 2 dalyje nurodytus duomenis.“

KOMENTARAS:

1. PPTFPĮ 11 straipsnio 3 dalyje neįtraukti pakeitimai, kuriems jau yra pritarusi Vyriausybė 2019 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 560.

2. PPTFPĮ 11 straipsnio 3 dalyje yra nuoroda į PPTFPĮ 9 straipsnį, kurio 13 dalyje yra nustatyta pareiga gauti dokumentus ir kitus duomenis, susijusius su kliento – juridinio asmens nuosavybės ir kontrolės struktūra bei valdymo pobūdžiu. Kadangi PPTFPĮ 11 straipsnis yra skirtas kliento tapatybės nustatymui nuotoliniu būdu, siekiant teisinio aiškumo, prašoma PPTFPĮ 11 straipsnyje taip pat nustatyti būdą, leidžiantį PPTFPĮ 9 straipsnio 13 dalyje minimus dokumentus (duomenis) patvirtinti tokiu pačiu būdu, kaip yra nurodyta PPTFPĮ 12 straipsnio 5 dalyje („Kliento pateikti duomenys patvirtinami naudojant Europos Sąjungoje išduotas elektroninės atpažinties priemones, veikiančias pagal aukšto arba pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemas, arba

kvalifikuotu elektroniniu parašu, naudojant kvalifikuotą elektroninio parašo sertifikatą, kuris atitinka Reglamento (ES) Nr. 910/2014 reikalavimus, arba naudojant elektronines priemones, leidžiančias tiesioginį vaizdo perdavimą, arba parašu šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatytu atveju“).

3. PPTFPĮ 11 straipsnio 3 dalies 1 punkte yra nuoroda į PPTFPĮ 10 straipsnį, kurio 4 dalyje yra nustatyta pareiga gauti įgaliojimą. Kadangi PPTFPĮ 11 straipsnis yra skirtas kliento tapatybės nustatymui nuotoliniu būdu, siekiant teisinio aiškumo, prašoma PPTFPĮ 11 straipsnyje taip pat nustatyti būdą, leidžiantį PPTFPĮ 10 straipsnio 4 dalyje minimus dokumentus patvirtinti tokiu pačiu būdu, kaip yra nurodyta PPTFPĮ 12 straipsnio 5 dalyje („Kliento pateikti duomenys patvirtinami naudojant Europos Sąjungoje išduotas elektroninės atpažinties priemones, veikiančias pagal aukšto arba pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemas, arba kvalifikuotu elektroniniu parašu, naudojant kvalifikuotą elektroninio parašo sertifikatą, kuris atitinka Reglamento (ES) Nr. 910/2014 reikalavimus, arba naudojant elektronines priemones, leidžiančias tiesioginį vaizdo perdavimą, arba parašu šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatytu atveju“).

4. PPTFPĮ 11 straipsnio 3 dalies 1 punkte yra nuoroda į PPTFPĮ 10 straipsnį, kurio 6 dalis nustato, kad „6. Ant kiekvieno kliento tapatybę patvirtinančio dokumento kopijos (jeigu daroma popierinė dokumento kopija) finansų įstaigos ar kito įpareigotojo subjekto atsakingas darbuotojas ar įgaliotas asmuo, padaręs dokumento kopiją, privalo uždėti tikrumo žymą.“ Šis reikalavimas kalbant apie nuotolinį kliento tapatybės nustatymą naudojant elektronines priemones, leidžiančias tiesioginį vaizdo perdavimą, (PPTFPĮ 11 straipsnio 1 dalies 5 punktas) yra perteklinis ir neturėtų būti taikomas, todėl siūloma PPTFPĮ 11 straipsnio 3 dalies 1 nustatyti išimti, kad PPTFPĮ 10 straipsnio 6 dalis nėra taikoma, kai naudojamas PPTFPĮ 11 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytas būdas.

11 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Jeigu kliento tapatybė nustatoma klientui nedalyvaujant fiziškai, klientas – fizinis asmuo arba kliento – juridinio asmens atstovas privalo pateikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus duomenis apie naudos gavėją. Kliento pateikti duomenys patvirtinami naudojant Europos Sąjungoje išduotas elektroninės atpažinties priemones, veikiančias pagal aukšto arba pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemas, arba kvalifikuotu elektroniniu parašu, naudojant kvalifikuotą elektroninio parašo sertifikatą, kuris atitinka Reglamento (ES) Nr. 910/2014 reikalavimus, arba naudojant elektronines priemones, leidžiančias tiesioginį vaizdo perdavimą, **arba parašu šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatytu atveju.**“

2. Pakeisti 12 straipsnio 6 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) duomenis apie kliento (juridinio asmens) ~~valdymą~~ **nuosavybės ir kontrolės** struktūrą.“

3. Pakeisti 12 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, nustatydami naudos gavėjo tapatybę, papildomai ~~turi teisę naudotis~~ **naudojasi** Juridinių asmenų dalyvių informacine sistema (JADIS), **iš kurios gauna išrašą ar duomenis apie to kliento naudos gavėjus**, ir ~~turi teisę naudotis~~ kitomis valstybės informacinėmis sistemomis, registrais, kuriuose kaupiami duomenys apie juridinių asmenų dalyvius.“

KOMENTARAS:

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu naudos gavėjų registras Lietuvoje dar neveikia, prašoma atidėti šios nuostatos įsigaliojimą (papildomai nustatant pereinamąjį laikotarpį, per kurį juridiniai asmenys turėtų pareigą pateikti informaciją JADIS tvarkytojui po to, kai bus reali galimybė registruoti informaciją JADIS). Priešingu atveju finansų įstaigos neturės galimybės įgyvendinti PPTFPĮ 12 straipsnio 8 dalyje įtvirtintą nuostatą.

4. Papildyti 12 straipsnį 9 dalimi:

„9. Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, nustatę informacijos apie kliento – juridinio asmens naudos gavėjus, šio įstatymo 25 straipsnio nustatyta tvarka pateiktos Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (JADIS), ir jų turimos informacijos apie to paties kliento naudos gavėjus neatitikimą, praneša apie tai klientui ir pasiūlo pateikti tikslią informaciją apie savo naudos gavėjus Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos (JADIS) tvarkytojui, jeigu informacijos apie kliento naudos gavėjus įregistravimo Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (JADIS) data yra ankstesnė nei informacijos pateikimo finansų įstaigai ar kitam įpareigotajam subjektui data.“

KOMENTARAS:

Siūloma patikslinti PPTFPĮ 12 straipsnio 9 dalį, nustatant, kad finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai turėtų pasiūlyti klientui pateikti tikslią informaciją apie naudos gavėjus JADIS tik tuo atveju, jeigu informacijos atnaujinimo JADIS data yra ankstesnė nei data, kuomet klientas pateikia informaciją apie naudos gavėjus finansų įstaigai ar kitam įpareigotajam subjektui. Priešingu atveju susidarytų situacija, kuomet finansų įstaiga ar kitas įpareigotasis subjektas, tikėtina, siūlytų klientui pateikti JADIS nebeaktualią informaciją.

5. Papildyti 12 straipsnį 10 dalimi:

„10. Finansų įstaigoms ir kitiems įpareigotiesiems subjektams draudžiama užmegzti dalykinius santykius, ~~vykdyti sandorius~~, kai informacija apie kliento – juridinio asmens, turinčio pareigą šio įstatymo 25 straipsnio nustatyta tvarka teikti informaciją apie savo naudos gavėjus Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos (JADIS) tvarkytojui, naudos gavėjus nėra pateikta Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (JADIS) arba kai informacija apie kliento – juridinio asmens naudos gavėjus, šio įstatymo 25 straipsnio nustatyta tvarka pateikta Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (JADIS), neatitinka jų turimos informacijos apie to paties kliento naudos gavėjus.“

KOMENTARAS:

1. Visų pirma, atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu naudos gavėjų registras Lietuvoje dar neveikia, prašoma atidėti šios nuostatos įsigaliojimą (papildomai nustatant pereinamąjį laikotarpį, per kurį juridiniai asmenys turėtų pareigą pateikti informaciją JADIS tvarkytojui po to, kai bus reali galimybė registruoti informaciją JADIS). Priešingu atveju, finansų įstaigoms vykdant PPTFPĮ 12 straipsnio 10 dalyje įtvirtintą pareigą, sutriktų finansinių paslaugų teikimas klientams – juridiniams asmenims dėl priežasčių, nepriklausančių nei nuo finansų įstaigų, nei nuo pačių juridinių asmenų.

2. PPTFPĮ 12 straipsnio 10 dalyje numatyto draudimo „vykdyti sandorius“ įtvirtinimas sukeltų neigiamas pasekmes visai finansų rinkai:

2.1. PPTFPĮ 12 straipsnio 10 dalyje įtvirtintas draudimas „vykdyti sandorius“ trikdytų finansinių paslaugų teikimą juridiniams asmenims. PPTFPĮ nenustato, kas šio įstatymo kontekste laikytina „sandoriu“. Civilinės teisės prasme sandoriu laikytina bet kuri finansų įstaigos ir kliento sudaryta sutartis, todėl esant draudimui „vykdyti sandorius“, tai kartu reikštų ir draudimą vykdyti jau sudarytas sutartis. Dėl šios priežasties finansų įstaigai nustačius aplinkybes, numatytas PPTFPĮ 12 straipsnio 10 dalyje, finansų įstaiga, be jokio kliento įspėjimo, nedelsiant turėtų nutraukti finansinių paslaugų teikimą, pavyzdžiui, atsisakyti išmokėti kreditus, leisti atlikti pinigines operacijas ar operacijas su vertybiniais popieriais ir pan. Kiekviena finansų įstaiga savo nuožiūra nustato pinigų plovimo ir

teroristų finansavimo rizikos valdymo priemonės, įskaitant ir klientų duomenų atnaujinimo periodiškumą, todėl klientai – juridiniai asmenys bet kuriuo metu galėtų susidurti su neigiamomis pasekmėmis, susijusiomis su finansinių paslaugų teikimo sutrikimais (pavyzdžiui, sutriktų atsiskaitymai, darbo užmokesčio išmokėjimai, mokesčių mokėjimas, finansavimo gavimas, galimi nuostoliai dėl negalėjimo parduoti vertybinius popierius ir pan.).

2.2. PPTFPĮ 12 straipsnio 10 dalyje įvardyta aplinkybė „*kai informacija apie kliento – juridinio asmens naudos gavėjus, šio įstatymo 25 straipsnio nustatyta tvarka pateikta Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (JADIS), neatitinka jų turimos informacijos apie to paties kliento naudos gavėjus*“ visuomet egzistuos tam tikrą laikotarpį – t. y. laikotarpį nuo to momento, kai kliento pateikta atnaujinta informacija apie jo naudos gavėjus bus įregistruota JADIS, iki to momento, kuomet klientas atnaujintą informaciją pateiks finansų įstaigai. Todėl gali susidaryti situacija, kuomet klientas dar nespės informuoti finansų įstaigos apie informacijos pasikeitimą, o finansinių paslaugų teikimas (esant draudimui „vykdyti sandorius“) jam jau sutriks. Šiuo atveju gali kilti rizika, kad juridiniai asmenys, žinodami apie tokius galimus finansinių paslaugų teikimo sutrikimus, vengs arba dels pateikti teisingą informaciją JADIS tvarkytojui.

2.3. Pažymėtina, jog AMLD5 neįtvirtina panašių draudimų, todėl, atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, manytina, jog toks draudimas yra perteklinis. Informacijos, kaupiamos naudos gavėjų registre, kokybė turėtų būti užtikrinama ne nustatant draudimus finansų įstaigoms teikti finansines paslaugas, o kitomis priemonėmis, t. y. įtvirtinant juridinių asmenų pareigą teikti informaciją JADIS tvarkytojui (kaip yra PPTFPĮ 25 straipsnyje) nei nustatant sankcijas juridiniams asmenims už tokios informacijos nepateikimą.

3. Siūloma patikslinti PPTFPĮ 12 straipsnio 10 dalį nustatant, jog turimi omenyje tik juridiniai asmenys, turintys pareigą teikti informaciją apie savo naudos gavėjus JADIS tvarkytojui pagal PPTFPĮ 25 straipsnį.

12 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Draudžiama naudotis trečiųjų šalių, įsteigtų Europos Komisijos ir Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu (FATF) nustatytoje didelės rizikos trečiosiose valstybėse, informacija apie klientą ar naudos gavėją ~~arba jeigu dėl to yra priimtas atskiras Europos Komisijos sprendimas.~~“

13 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Sustiprintas kliento tapatybės nustatymas atliekamas taikant papildomas kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemones:

1) kai yra ~~vykdomi~~ **pradedami** tarptautiniai ~~korespondentinės bankininkystės~~ **korespondentiniai** santykiai su trečiųjų valstybių finansų įstaigomis;

2) kai sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami su politiškai pažeidžiamais (paveikiamais) asmenimis;

3) kai sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami su Europos Komisijos **nustatytoje didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenančiais fiziniais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis** ir Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu skelbiamuose valstybių, turinčių rimtų trūkumų pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos ir šių nusikaltimų užkardymo sąrašuose nustatytoje didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenančiais fiziniais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis. Įvertinus riziką, sustiprinto kliento tapatybės nustatymo priemonės neprivalo būti taikomos Europos Sąjungoje įsisteigusių finansų įstaigų ar kitų įpareigotųjų subjektų filialams ar patronuojamosioms įmonėms, kuriuose jie turi

daugumą akcijų ir kurie yra Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse, jeigu tie filialai ar patronuojamosios įmonės laikosi visos grupės nustatytų reikalavimų, lygiaverčių šio įstatymo reikalavimams;

4) kai sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami su Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu (FATF) skelbiamuose valstybių, turinčių rimtų trūkumų dėl pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos ir šių nusikaltimų užkardymo, sąrašuose nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenančiais fiziniiais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis;

45) jeigu pagal finansų įstaigų ar kitų įpareigotųjų subjektų nustatytas rizikos vertinimo ir valdymo procedūras nustatoma didesnė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizika. Vertinant pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizikas, privalu vertinti šio straipsnio 10 dalyje nurodytus galimos didesnės pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizikos veiksniai;

~~5) Europos priežiūros institucijų ir Europos Komisijos nurodytais atvejais.“~~

2. Pakeisti 14 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Atlikdamos sustiprintą kliento tapatybės nustatymą, kai yra ~~vykdomi~~ **pradedami** tarptautiniai ~~korespondentinės bankininkystės~~ **korespondentiniai** santykiai su trečiųjų valstybių finansų įstaigomis, finansų įstaigos privalo:

1) surinkti pakankamai informacijos apie įstaigą respondentę, kad būtų galima gerai suprasti jos verslo pobūdį ir iš viešai prieinamos informacijos nustatyti šios įstaigos reputaciją ir priežiūros kokybę;

2) įvertinti lėšas gaunančios finansų įstaigos pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos kontrolės mechanizmus;

3) prieš naujų ~~korespondentinės bankininkystės~~ **korespondentinių** santykių užmezgimą gauti vyresniojo vadovo pritarimą;

4) pagrįsti dokumentais atitinkamus kiekvienos finansų įstaigos įsipareigojimus;

5) įsitikinti, kad įstaiga respondentė tinkamai atliko kliento tapatybės nustatymą (tarp jų – patikrino klientų, turinčių tiesioginį priėjimą prie korespondento sąskaitų, tapatybę, atliko kitus kliento tapatybės nustatymo veiksmus) ir prireikus įstaigos korespondentės prašymu gali pateikti atitinkamus duomenis kliento tapatybei nustatyti.“

3. Papildyti 14 straipsnį 4¹ dalimi:

„4¹. Taikydami sustiprintą kliento tapatybės nustatymą, kai sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami su Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenančiais fiziniiais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai privalo:

1) gauti papildomos informacijos apie klientą ir naudos gavėją;

2) gauti papildomos informacijos apie numatomą **dalykinių verslo** santykių pobūdį;

3) gauti informacijos apie kliento ir naudos gavėjo lėšų ir turto šaltinį;

4) gauti informacijos apie numatomų arba įvykdytų sandorių priežastis;

5) gauti vyresniojo vadovo pritarimą užmegzti dalykinius santykius su šiais klientais ar pritarimą tęsti dalykinius santykius su šiais klientais;

6) vykdyti sustiprintą nuolatinę dalykinių santykių su šiais klientais stebėseną, padidinant taikomų kontrolės priemonių kiekį ir terminus ir atrenkant sandorių, kuriems reikės tolesnio ištyrimo, tipus;

7) **prireikus** užtikrinti, kad pirmasis kliento mokėjimas būtų atliekamas iš kredito įstaigoje turimos to kliento sąskaitos, kai kredito įstaiga yra registruota Europos Sąjungos valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, nustačiusioje šio įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingų institucijų prižiūrima, kaip šių reikalavimų laikosi.“

KOMENTARAS:

1. PPTFPĮ 14 straipsnio 4¹ dalies 7 punkte ištrinus žodį „prireikus“ bus įtvirtintas perteklinis reikalavimas lyginant su AMLD5 1 straipsnio 11 dalimi („Valstybės narės gali reikalauti, kad **prireikus** įpareigotieji subjektai užtikrintų, kad pirmasis mokėjimas būtų atliktas per sąskaitą kliento vardu kredito įstaigoje, kuriai taikomi deramo klientų tikrinimo standartai, ne mažiau griežti nei šioje direktyvoje išdėstyti standartai.“). Įtvirtinus siūlomą reglamentavimą, Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenantiems fiziniams asmenims ar ten įsteigtiems juridiniams asmenims, siekiant turėti sąskaitą ar kitokius dalykinius santykius Lietuvoje, būtų privaloma turėti sąskaita kitoje kredito įstaigoje (nors tokio reikalavimo AMLD5 nenustato), o finansų įstaigoms būtų nustatyta papildoma pareiga užtikrinti tai, kad klientas pirmą mokėjimą atliktų iš kitoje kredito įstaigoje esančios jo sąskaitos. Tai reikštų, jog Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenantys fiziniai asmenys ar ten įsteigti juridiniai asmenys neturėtų galimybės pilna apimtimi naudotis finansų įstaigų paslaugomis Lietuvoje, jeigu iki to laiko neturėtų sąskaitos kitoje valstybėje, iš kurios galėtų atlikti pirmą mokėjimą. Visose Europos Sąjungos valstybėse įtvirtinus tokį reglamentavimą, kaip yra siūloma PPTFPĮ 14 straipsnio 4¹ dalies 7 punkte (t. y. be žodžio „prireikus“), Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenantys fiziniai asmenys ar ten įsteigti juridiniai asmenys apskritai negalėtų naudotis finansų įstaigų paslaugomis visoje Europos Sąjungoje.

2. Pažymėtina, jog ne visoms finansinėms paslaugoms gauti yra būtina turėti sąskaitą, į kurią reiktų atlikti pirmą mokėjimą. Šiuo atveju būtų nepagrįstai ribojamas paslaugų teikimas, nes finansų įstaigai neteikiant sąskaitų atidarymo paslaugų, ji negalėtų užtikrinti PPTFPĮ 14 straipsnio 4¹ dalies 7 punkte įtvirtinto reikalavimo, todėl negalėtų teikti ir paslaugų Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenantiems fiziniams asmenims ar ten įsteigtiems juridiniams asmenims (pavyzdžiui, gyvybės draudimo paslaugas teikianti bendrovė negalėtų sudaryti sutarčių, nes neteikia sąskaitų atidarymo paslaugų).

3. Šiuo atveju taip pat turėtų būti atliktas vertinimas, ar, atsižvelgiant į tai, kad Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenančiais fiziniams asmenimis galėtų būti laikomi ir teisėtai gyvenantys vartotojai (kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatyme), reikalavimas visais atvejais reikalauti mokėjimo iš kitos kredito įstaigos neprieštarautų Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 12 straipsnyje įtvirtintam nediskriminavimo reikalavimui, draudžiančiam diskriminuoti asmenis dėl jų gyvenamosios ar steigimo vietos. Pavyzdžiui, tokiu atveju Lietuvos pilietis, kuris gyvena Šri Lankoje (šiuo atveju jis pagal Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymą būtų laikytinas teisėtai gyvenančiu vartotoju) ir dar neturintis sąskaitos Lietuvoje, pirmiausia turėtų atsidaryti sąskaitą kitoje valstybėje.

4. Įtvirtinus siūlomą reglamentavimą finansų įstaigos patirtų papildomus kaštus, kadangi turėtų įdiegti naujus sisteminius pokyčius, užtikrinančius sąskaitos atidarymą, tačiau ribojančius naudojimąsi tokia sąskaita, taip pat patirtų administracinę naštą.

5. PPTFPĮ 14 straipsnio 4¹ dalies 7 punkte palikus žodį „prireikus“ (kas atitiktų AMLD5 1 straipsnio 11 dalį), finansų įstaigos savo nuožiūra, atsižvelgdamos į savo rizikos vertinimo bei valdymo procedūras, kiekvienu konkrečiu atveju atliekant sustiprintą PPTFPĮ 14 straipsnio 4¹ dalyje numatytų klientų tapatybės nustatymą vertintų būtinybę taikyti minėtą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos valdymo priemonę.

4. Papildyti 14 straipsnį 4² dalimi:

„4². Vadovaudamasis Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo rezultatais, kai nustatytas aukštas pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos, susijusios su konkrečioje Europos Komisijos nustatytoje didelės rizikos trečiojoje valstybėje

gyvenančiais fiziniais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis, lygis Lietuvos Respublikoje, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktorius gali nustatyti reikalavimą finansų įstaigoms ir kitiems įpareigotiesiems subjektams šalia šio straipsnio 4¹ dalyje nustatytų pareigų, kol Lietuvos Respublikoje šis rizikos lygis vertinimas kaip aukštas, taikyti šias vieną ar kelias papildomas priemones Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenančių fizinių asmenų ar ten įsteigtų juridinių asmenų keliamai rizikai mažinti:

- 1) taikyti papildomas sustiprintos dalykinių santykių stebėsenos priemones;
- 2) sugriežtinti pranešimų apie įtartinas pinigines operacijas ir sandorius teikimo režimą;
- 3) riboti dalykinius santykius arba sandorius su Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenančiais fiziniais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis.“

5. Pakeisti 14 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Taikydami sustiprintą kliento tapatybės nustatymą ~~Europos Komisijos ir~~, **kai sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami su Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu (FATF) skelbiamuose valstybių, turinčių rimtų trūkumų dėl pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos ir šių nusikaltimų užkardymo, sąrašuose** nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenantiems fiziniams asmenims ar ten įsteigtiems juridiniams asmenims **gyvenančiais fiziniais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis** bei tais atvejais, kai pagal finansų įstaigų ar kitų įpareigotųjų subjektų nustatytas rizikos vertinimo ir valdymo procedūras nustatoma didesnė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizika, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, vadovaudamiesi šioje dalyje nurodytomis procedūromis, savo nuožiūra imasi **šių** vienos ar kelių papildomų kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemonių kylančiai rizikai mažinti ~~ir privalo~~:

1) gauti vyresniojo vadovo pritarimą dalykiniams santykiams su šiais klientais užmegzti ar tęsti dalykinius santykius su šiais klientais;

2) imtis atitinkamų priemonių turto ir lėšų, susijusių su dalykiniais santykiais arba sandoriu, šaltiniui nustatyti;

3) vykdyti sustiprintą nuolatinę dalykinių santykių su šiais klientais stebėseną.“

6. Pripažinti netekusia galios 14 straipsnio 6 dalį.

7. Pakeisti 14 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Finansų įstaigoms draudžiama pradėti ir tęsti ~~korespondentinės bankininkystės~~ **korespondentinius** ar kitokius santykius su fiktyviu banku ar banku, kai žinoma, kad šis leidžia savo sąskaitomis naudotis fiktyviems bankams. Finansų įstaigos privalo imtis priemonių, kurios leistų įsitikinti, kad lėšas gaunančios finansų įstaigos neleidžia savo sąskaitomis naudotis fiktyviems bankams.“

8. Pakeisti 14 straipsnio 10 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) produkto, paslaugos, sandorio ar paslaugų teikimo kanalo požymius:

a) privati bankininkystė;

b) produktas ar sandoris gali sudaryti palankias sąlygas anonimiškumui;

c) verslo santykiai arba sandoriai sudaromi ar vykdomi **klientui** fiziškai nedalyvaujant **kitais, nei nustatyti šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje, būdais**;

d) mokėjimai gauti iš nežinomų arba nesusijusių trečiųjų šalių;

e) produktas ar verslo praktika, įskaitant paslaugų teikimo mechanizmą, yra nauja, taip pat naujų arba vystomų technologijų naudojimas dirbant tiek su naujais, tiek su anksčiau buvusiais produktais;

f) su **nafta, ginklais, brangiaisiais metalais, tabako produktais, kultūriniais artefaktais ir kitais archeologiniu, istoriniu, kultūriniu ir religiniu požiūriu svarbiais arba retos mokslinės vertės daiktais**, taip pat su dramblio kaulu ir saugomomis rūšimis susiję sandoriai;“

14 straipsnis. Įstatymo papildymas 14¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 14¹ straipsniu:

„14¹ straipsnis. Vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūrų reikalavimai Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse

Tuo atveju, kai, vadovaujantis Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo rezultatais, **yra kai** nustatytas aukštas pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos, susijusios su konkrečioje Europos Komisijos nustatytoje didelės rizikos trečiojoje valstybėje gyvenančiais fiziniais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis, lygis Lietuvos Respublikoje:

1) draudžiama Lietuvos Respublikoje steigti Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse įsteigtų finansų įstaigų ir kitų įpareigotųjų subjektų patronuojamąsias įmones, filialus ar atstovybes, jeigu nėra užtikrinama, kad jų veikla bus visiškai atskirta nuo finansų įstaigų ir kitų įpareigotųjų subjektų veiklos Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse. Šioms patronuojamosioms įmonėms, filialams ar atstovybėms turi būti taikomos vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūros ir (ar) nepriklausomo audito procedūros šio straipsnio nuostatomis užtikrinti;

2) draudžiama steigti finansų įstaigų ir kitų įpareigotųjų subjektų filialus ar atstovybes Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse, jeigu nėra užtikrinama, kad šių filialų ar atstovybių veikla bus visiškai atskirta nuo finansų įstaigų ir kitų įpareigotųjų subjektų veiklos Lietuvos Respublikoje. Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, įsteigę filialus ar atstovybes Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiosiose valstybėse, turi nustatyti tinkamas šių filialų ar atstovybių vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūras ir (ar) nepriklausomo audito procedūras šio straipsnio nuostatomis užtikrinti;

3) ~~f~~Finansų įstaigos, pradedančios ar vykdančios tarptautinius korespondentinius santykius su Europos Komisijos nustatytų didelės rizikos trečiųjų valstybių finansų įstaigomis, privalo imtis papildomų priemonių, leidžiančių veiksmingai sumažinti pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę. Jeigu šių papildomų priemonių neužtenka pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmei sumažinti, finansų įstaigos privalo atsisakyti pradėti arba tęsti tarptautinius korespondentinius santykius su Europos Komisijos nustatytų didelės rizikos trečiųjų valstybių finansų įstaigomis arba juos nutraukti.“

15 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) elektroninių pinigų atvejais, kai ~~bendrai~~ per kalendorinius metus ~~įvykdytų operacijų išleistų elektroninių pinigų bendrai~~ vertei taikoma 1 000 eurų arba ją atitinkančios sumos užsienio valiuta riba, išskyrus šio įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nurodytus atvejus ir atvejus, kai tais pačiais kalendoriniais metais elektroninių pinigų turėtojo prašymu išperkama 500 eurų arba ją atitinkanti suma užsienio valiuta ar didesnė suma grynaisiais pinigais;

2. Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) ~~Europos priežiūros institucijų ir Europos Komisijos nurodytais atvejais mokėjimo inicijavimo ir sąskaitos informacijos paslaugų atvejais, kai teikiant šias paslaugas yra prieinami šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose ir 10 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodyti kliento duomenys ir duomenys apie kliento turimą mokėjimo sąskaitą, atidarytą Europos Sąjungos valstybės narės mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje;~~“.

3. Pakeisti 15 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Taikydami supaprastintą kliento tapatybės nustatymą, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytą atvejį, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, nustatydami kliento ir naudos gavėjo

tapatybę, gali nukrypti nuo šio įstatymo **9 straipsnio 12–14 dalių, 10 straipsnio, 11 straipsnio 3 dalies** ir 12 straipsnių nuostatų ir privalo tik:

1) gauti šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose ir 10 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytus duomenis;

2) užtikrinti, kad pirmasis kliento mokėjimas būtų atliekamas iš kredito įstaigoje turimos sąskaitos, kai kredito įstaiga yra registruota Europos Sąjungos valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, nustatiusioje šio įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingų institucijų prižiūrima dėl šių reikalavimų laikymosi.“

4. Pakeisti 15 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Taikydami supaprastintą kliento tapatybės nustatymą ~~valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, Lietuvos bankui~~ **šio straipsnio 1 dalies 2 ir 11 punktuose nustatytais atvejais**, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, nustatydami kliento ir naudos gavėjo tapatybę, gali nukrypti nuo šio įstatymo 10 ir 12 straipsnių nuostatų ir privalo tik gauti šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose ir 10 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytus duomenis.“

KOMENTARAS:

PPTFPĮ 15 straipsnio 1 dalyje nėra 11 punkto.

5. Pripažinti netekusia galios **154** straipsnio 4 dalį.

6. Pakeisti 15 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Supaprastintas kliento tapatybės nustatymas gali būti atliekamas tik tada, kai atliekant arba atlikus supaprastintą kliento tapatybės nustatymą yra vykdoma kliento dalykinių santykių stebėseną ir yra galimybė nustatyti įtartinas pinigines operacijas ir sandorius. Ši nuostata netaikoma ~~valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondų tikslinių pensijų fondų dalyvių grupių pensijų fondų~~ klientams.“

7. Pripažinti netekusia galios **154** straipsnio 6 dalį.

8. Pakeisti 15 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Supaprastintas kliento tapatybės nustatymas negalimas, jeigu yra šio įstatymo 14 straipsnyje nurodytos aplinkybės, kai būtina atlikti sustiprintą kliento tapatybės nustatymą. Ši nuostata netaikoma ~~valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondų tikslinių pensijų fondų dalyvių grupių pensijų fondų~~ klientams.“

9. **154** straipsnio 5, 7 ir 8 dalis laikyti atitinkamai 4-6 dalimis.

16 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1. Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai privalo atkreipti dėmesį į tokią veiklą, kuri, jų nuomone, dėl savo pobūdžio gali būti susijusi su pinigų plovimu ir (ar) teroristų finansavimu, ir ypač į:

1) sudėtingus sandorius;

2) ~~ar~~ neįprastai didelius sandorius;

3) **sandorius, kurie vykdomi neįprastu būdu;**

4) ~~ir~~ visas neįprastas sandorių struktūras, kurios neturi akivaizdaus ekonominio ar matomo teisėto tikslo;

5) ~~ir~~ dalykinius santykius ar pinigines operacijas su klientais iš trečiųjų valstybių, kuriose pagal tarptautinių tarpvyriausybinių organizacijų oficialiai paskelbtą informaciją pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonės yra nepakankamos ar neatitinka tarptautinių standartų.

2. Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai privalo vykdyti sustiprintą nuolatinę dalykinių santykių su šiais šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytais klientais stebėseną, išnagrinėti šio straipsnio 1 dalyje nurodytų tokių operacijų ar sandorių vykdymo pagrindą ir tikslą, o tyrimo rezultatus įforminti raštu. ~~Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, įvertinę keliamą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę, sprendžia dėl pranešimo apie įtartą piniginę operaciją ar sandorį perdavimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai tikslingumo.~~

KOMENTARAS:

1. PPTFPĮ 17 straipsnio 2 dalyje nėra aiški dalis „šiais klientais“, kadangi tik vieninteliame PPTFPĮ 17 straipsnio 1 dalies 5 punkte kalba eina apie klientus, tuo tarpu likusieji punktai yra skirti aptarti atvejus, kuomet turi būti atliekama sandorių analizė. Atsižvelgiant į tai, siūloma atlikti aukščiau siūlomus patikslinimus.

2. PPTFPĮ 17 straipsnio 2 dalies nuostata „Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, įvertinę keliamą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę, sprendžia dėl pranešimo apie įtartą piniginę operaciją ar sandorį perdavimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai tikslingumo.“ yra perteklinė, nes pakartoja bendrą nuostatą, įtvirtintą PPTFPĮ 16 straipsnio 2 dalyje.

17 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 21 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Grynujų pinigų sumos deklaruojamos šiais atvejais:

1) kai asmuo per Lietuvos Respubliką į Europos Sąjungą iš trečiųjų šalių įveža ar iš Europos Sąjungos per Lietuvos Respubliką išveža į trečiąsias šalis, kaip jos reglamentuotos Lietuvos Respublikos muitinės įstatyme (toliau šiame straipsnyje – trečiosios šalys), grynujų pinigų vienkartinę sumą, kurios vertė yra ne mažesnė kaip nurodytoji ~~2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1889/2005 dėl grynujų pinigų, įvežamų į Bendriją ar išvežamų iš jos, kontrolės (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1889/2005) 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1672 dėl į Sąjungą įvežamų arba iš jos išvežamų grynujų pinigų kontrolės, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1889/2005 (toliau – Reglamentas (ES) 2018/1672), nuostatų 3 straipsnio 1 dalyje;~~

2) muitinės pareikalavimu, kai asmuo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares iš Lietuvos Respublikos išveža ir iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių į Lietuvos Respubliką įveža ar į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ir iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių gabena grynuosius pinigus, kurių vienkartinė suma viršija 10 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta;

3) kai per Lietuvos Respubliką iš trečiųjų šalių arba į trečiąsias šalis gabenama nelydimų grynujų pinigų vienkartinė suma, kurios vertė yra ne mažesnė kaip nurodyta Reglamentas (ES) 2018/1672 nuostatų 3 straipsnio 1 dalyje. Nelydimus grynuosius pinigus, priklausomai nuo situacijos, deklaruoja siuntėjas, gavėjas arba jų atstovas.“

2. Pakeisti 21 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) į Europos Sąjungą per Lietuvos Respubliką iš trečiųjų šalių įvežamų ir iš Europos Sąjungos per Lietuvos Respubliką į trečiąsias šalis išvežamų grynujų pinigų sumų kontrolę, vadovaudamasi ~~Reglamento (EB) Nr. 1889/2005~~ **Reglamento (ES) 2018/1672** nuostatomis;“

3. Pakeisti 21 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. ~~Reglamento (EB) Nr. 1889/2005~~ **Reglamento (ES) 2018/1672** nustatytais atvejais, kai Europos Sąjungos valstybėms narėms suteikta sprendimo priėmimo teisė, sprendimus priima ir atitinkamų ~~Reglamento (EB) Nr. 1889/2005~~ **Reglamento (ES) 2018/1672** nuostatų taikymo Lietuvos Respublikoje tvarką nustato Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinis direktorius, išskyrus atvejus, kai šis arba kiti įstatymai nustato kitaip.“

4. Pakeisti 21 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Muitinės įstaigos privalo nedelsdamos, ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo deklaracijos gavimo, pranešti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, :

1) jeigu asmuo įveža iš trečiųjų šalių į Europos Sąjungą per Lietuvos Respubliką ar išveža iš Europos Sąjungos per Lietuvos Respubliką į trečiąsias šalis vienkartinę grynųjų pinigų sumą, kurios vertė yra ne mažesnė kaip nurodytoji Reglamento (EB) Nr. 1889/2005 3 straipsnio 1 dalyje;

2) jeigu asmuo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares iš Lietuvos Respublikos išveža ir iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių į Lietuvos Respubliką įveža ar per Lietuvos Respubliką į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ir iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių gabena grynųjų pinigų, kurių vienkartinė suma viršija 10 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.“

18 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Elektroninių pinigų įstaigos ir mokėjimo įstaigos, kurių buveinė yra kitoje valstybėje narėje, teikiančios paslaugas Lietuvos Respublikoje per tarpininkus, fizinius ar juridinius asmenis, privalo Lietuvos Respublikoje įsteigti arba paskirti pagrindinį kontaktinį asmenį, **jeigu jos atitinka bet kuri 2018 m. gegužės 7 d. Europos Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2018/1108, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 papildoma elektroninių pinigų išleidėjų ir mokėjimo paslaugų teikėjų pagrindinių kontaktinių punktų skyrimo kriterijų techniniais reguliavimo standartais ir jų funkcijas reglamentuojančiomis taisyklėmis (toliau – Reglamentas (ES) 2018/1108), 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą kriterijų.** kuris vykdo šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus, palaiko ryšius su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba ir jos prašymu teikia dokumentus ir informaciją, susijusią su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencija. Apie kontaktinį asmenį ne vėliau kaip per 14 darbo dienų nuo šio asmens įsteigimo ar paskyrimo turi būti raštu pranešta Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai.“

2. Papildyti 22 straipsnį 5¹ dalimi:

„5¹. Elektroninių pinigų įstaigos ir mokėjimo įstaigos įsteigtas ar paskirtas pagrindinis kontaktinis asmuo vykdo Reglamento (ES) 2018/1108 4 ir 5 straipsniuose nustatytas funkcijas.“

19 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 24 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB tiek, kiek šiame įstatyme nenustatyta kitaip.“

2. Papildyti 24 straipsnį 5 dalimi:

„5. Duomenų subjektas, kurio asmens duomenys tvarkomi šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, neperspėjamas, kai jo asmens duomenis iš Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos (JADIS) gauna teisėsaugos institucijos, vykdančios baudžiamąjį persekiojimą dėl nusikalstamų būdu gauto turto legalizavimo ar pirminių nusikaltimų (nusikaltimai, kuriuos vykdant buvo įgytas legalizuotas ar bandomas legalizuoti turtas), šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos institucijos, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija).“

20 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 25 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Visi Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, išskyrus juridinius asmenis, kurių vienintelis dalyvis yra valstybė ar savivaldybė, privalo gauti, atnaujinti ir saugoti tikslią informaciją apie savo naudos gavėjus – naudos gavėjo vardą, pavardę, gimimo datą, asmens kodą, valstybę, kuri išdavė asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, gyvenamąją vietą, jo turimas nuosavybės teises ir apimtį (akcijų skaičių procentais, balsavimo teisių skaičių procentais) arba kitokios kontrolės teises (valdybos pirmininkas, valdybos narys, vadovas, vyresnysis vadovas, kitos pareigos, perleistų balsavimo teisių skaičius procentais), ir šią informaciją ne vėliau kaip per 10 dienų nuo duomenų pasikeitimo pateikti Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos (JADIS) tvarkytojui šios informacinės sistemos nuostatuose nustatyta tvarka. Jeigu valstybė ar savivaldybė yra vienas iš juridinio asmens dalyvių, šioje dalyje nurodyta informacija Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos (JADIS) tvarkytojui teikiama tik apie kitus to juridinio asmens naudos gavėjus. **Ši pareiga taikoma patikos paslaugų teikėjams tais atvejais, kai vienintelis patikėtinis ar asmuo, einantis lygiavertės pareigas, yra įsteigtas ar gyvena Lietuvos Respublikoje arba patikos tikslais turi verslo santykių ar nekilnojamojo turto tik Lietuvos Respublikoje. Jei patikėtiniai ar asmenys, einantys lygiavertės pareigas, yra įsteigti ar gyvena keliuose Europos Sąjungos valstybėse narėse arba patikos tikslais turi verslo santykių ar nekilnojamojo turto keliuose Europos Sąjungos valstybėse narėse, patikos paslaugų teikėjas šioje dalyje nustatytą informaciją turi teisę pateikti Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos (JADIS) tvarkytojui.**“

2. Papildyti 254 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. Naudos gavėjai privalo atskleisti šio straipsnio 1 dalyje nustatytą informaciją apie save juridinio asmens atstovui, vykdančiam šio straipsnio 1 dalyje nustatytą įpareigojimą.“

21 straipsnis. Įstatymo papildymas 25¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 25¹ straipsniu:

„25¹ straipsnis. Reikalavimai Juridinių asmenų dalyvių informacinei sistemai (JADIS)

1. Juridinių asmenų dalyvių informacinė sistema (JADIS) jungiama prie Europos centrinės platformos, įsteigtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1132 22 straipsnio 1 dalį.

2. Šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija turi būti pasiekama per Juridinių asmenų dalyvių informacinę sistemą (JADIS) ir Europos centrinę platformą, įsteigtą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1132 22 straipsnio 1 dalį, aštuonerius metus nuo tada, kai informacija apie naudos gavėjus išbraukiama iš Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos (JADIS).“

22 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Papildyti 26 straipsnį 4 dalimi:

„4. Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo ataskaitoje nurodoma:

1) Lietuvos Respublikoje nustatyta pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika ir jos lygis;

2) pagal šio įstatymo 3 straipsnį paskirtos už pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją atsakingos institucijos, jų funkcijos pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos srityje, mokesčių administratoriaus ir prokurorų funkcijos pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos srityje;

3) žmoniškieji ir finansiniai ištekliai, skirti pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijai, jeigu ši informacija turima;

4) nacionalinės pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos mažinimo priemonės.“

23 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nacionaliniame pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinime dalyvauja visos šio įstatymo 4 straipsnio 1–8 dalyse nurodytos institucijos ir pagal poreikį – kitos **valstybės ar užsienio valstybės** institucijos, įstaigos, organizacijos, ekspertai, specialistai ir kiti asmenys.“

24 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 28 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio įstatymo 4 straipsnio 1–8 dalyse nurodytos institucijos šio straipsnio 3 dalyje nurodytu tikslu kaupia išsamius statistinius duomenis, susijusius su sektoriaus dydžiu ir svarba, įskaitant kiekvieno sektoriaus subjektų ir asmenų skaičių bei reikšmę ekonomikai; **priežiūros veiksmų (įskaitant patikrinimų prižiūrimų finansų įstaigų ir kitų įpareigotųjų subjektų patalpose skaičių ir patikrinimų ne patalpose skaičių) ir už šio įstatymo nuostatų pažeidimus taikytų poveikio priemonių skaičių per metus; žmogiškuosius ir finansinius išteklius, skirtus pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijai.**“

2. Pakeisti 28 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba kaupia šiuos statistinius duomenis:

1) pranešimų apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius skaičių; priemones, kurių buvo toliau imtasi dėl šių pranešimų; užregistruotų nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimo ar teroristinės veiklos finansavimo ir rėmimo nusikalstamų veikų, įtariamųjų, kaltinamųjų, nuteistųjų asmenų skaičių per metus; duomenis apie pirminius nusikaltimus (nusikaltimai, kuriuos vykdant buvo įgytas legalizuotas ar bandomas legalizuoti turtas), jeigu tokia informacija turima; turtą, kuriam buvo taikytas laikinasis nuosavybės teisių apribojimas, jo vertę, teismo sprendimu konfiskuotą turtą, jo vertę;

2) duomenis apie sėkmingą pranešimų apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius panaudojimą **(skaičių ir procentinę dalį);**

3) duomenis apie gautų, išsiųstų, atmetų ir iš dalies arba visiškai patenkintų užsienio valstybių institucijų, įgyvendinančių pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones, prašymų dėl informacijos pateikimo skaičių **(pagal užsienio valstybes);** gautų bei išsiųstų teisinės pagalbos prašymų dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo skaičių;

4) apie žmogiškuosius ir finansinius išteklius, skirtus pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijai;

5) priežiūros veiksmų ir už šio įstatymo nuostatų pažeidimus taikytų poveikio priemonių skaičių per metus.“

25 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnio 1 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) funkcijų finansų ~~rinkos dalyvio~~ įstaigoje įgyvendinant pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones pasiskirstymu, taip pat informacijos apie reikalavimų vykdymą valdymu ir komunikacija.“

26 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Lietuvos bankas ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba turi teisę finansų įstaigos dalyviui ar kolegialaus valdymo organo nariui už finansų įstaigos padarytus šio įstatymo pažeidimus, kai finansų įstaiga sistemingai pažeidžia šį įstatymą arba padaro vieną šiurkštų šio įstatymo pažeidimą,

arba šį įstatymą pažeidžia pakartotinai per vienus metus nuo poveikio priemonės už šio įstatymo pažeidimą paskyrimo, skirti baudą nuo 2 000 iki 5 100 000 eurų.“

27 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Priežiūros institucijos, išskyrus Lietuvos banką, Lietuvos auditorių rūmus, Lietuvos advokatūrą, Lietuvos notarų rūmus ir Lietuvos antstolių rūmus, turi teisę kito įpareigotojo subjekto dalyviui ar **kolegialaus** valdymo organo nariui už šio įstatymo pažeidimus, kai kitas įpareigotasis subjektas sistemingai pažeidžia šį įstatymą arba padaro vieną šiurkštų šio įstatymo pažeidimą, arba šį įstatymą pažeidžia pakartotinai per vienus metus nuo poveikio priemonės už šio įstatymo pažeidimą paskyrimo, skirti baudą – iki sumos, du kartus didesnės už dėl pažeidimo gautą naudą (jeigu tokią naudą galima nustatyti ir jeigu ši suma yra didesnė kaip 1 100 000 eurų), arba nuo 2 000 iki 1 100 000 eurų (jeigu suma, du kartus didesnė už dėl pažeidimo gautą naudą, yra mažesnė kaip 1 100 000 eurų arba dėl pažeidimo gautos naudos negalima nustatyti).“

28 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 48 straipsnio 5 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) prižiūrimos finansų įstaigos ir kito įpareigotojo subjekto arba įmonių grupės, kuriai priklauso prižiūrimas subjektas, auditoriams, taip pat Lietuvos ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės institucijoms, atsakingoms už šių subjektų priežiūrą, jeigu ji reikalinga jų funkcijoms atlikti, **Europos centriniam bankui, kai pagal 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos centriniam bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL 2013 L 287, p. 63), nuostatas finansų rinkos priežiūros funkciją atlieka Europos centrinis bankas;**“.

2. Pakeisti 48 straipsnio 5 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) kitoms valstybės institucijoms, jeigu ši informacija reikalinga jų funkcijoms atlikti ir jeigu tai būtina dėl finansų įstaigų ar kitų įpareigotųjų subjektų priežiūros ar pažeidimų prevencijos, **jeigu joms taikomi reikalavimai saugoti informaciją yra ne mažesni, negu nustatyta šiame įstatyme.**“

3. Papildyti 48 straipsnį 7 dalimi:

„7. Priežiūros tikslais iš Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros institucijos gauta informacija gali būti perduota pagal šio straipsnio 5 dalies 2–6 punktus, jeigu yra gautas informaciją pateikusios institucijos sutikimas, ir tik tam tikslui, dėl kurio duotas sutikimas.“

29 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„Grynujų pinigų deklaravimui, muitinės įstaigų veiklai ir šio įstatymo 25, **25¹** straipsnyje **straipsniuose** nustatytų reikalavimų priežiūrai šio įstatymo penktojo skirsnio nuostatos netaikomos.“

30 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 51 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba informuoja Europos Komisiją apie:

1) šio įstatymo taikymą šio įstatymo 2 straipsnio 10 dalies 2 punkte nurodytiems subjektams;
2) statistinę informaciją, susijusią su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu ir pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos sistemos veiksmingumu, **įskaitant metinę šio įstatymo 28 straipsnio 6 dalyje nurodytą statistinę informaciją;**

3) valstybės informacines sistemas ir registrus, kuriuose kaupiami duomenys apie juridinių asmenų dalyvius;

- 4) Finansinės žvalgybos padalinio („Egmont“ grupė) pavadinimą ir adresą;
- 5) taikomas sustiprintas kliento tapatybės nustatymo priemonės pagal šio įstatymo 14 straipsnio 4² dalį ir priemonės, taikomas pagal šio įstatymo 14¹ straipsnį;
- 6) pagal 25 straipsnio 2 dalį užregistruotų patikos paslaugų teikėjų skaičių ir ypatumus;
- 7) priežiūros institucijų pavadinimus, adresus, kontaktinius duomenis (telefonų numerius, elektroninio pašto adresus).“

2. Pakeisti 51 straipsnio 3 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) trečiosios valstybės teisės aktai neleidžia taikyti šio įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų, **atsižvelgus į visus teisinius apribojimus, kurie gali trukdyti tinkamai įgyvendinti pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, įskaitant konfidencialumo, informacijos apsaugos ir kitus informacijos keitimosi apribojimus;**“.

31 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

1. Pakeisti Įstatymo priedo 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4. 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (OL 2015 L 141, p. 73), **su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/843 (OL 2018 L 156, p. 43).**“

2. Papildyti Įstatymo priedą 6 punktu:

„6. 2018 m. gegužės 7 d. Europos Komisijos deleguotojo reglamentas (ES) 2018/1108, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 papildoma elektroninių pinigų išleidėjų ir mokėjimo paslaugų teikėjų pagrindinių kontaktinių punktų skyrimo kriterijų techniniais reguliavimo standartais ir jų funkcijas reglamentuojančiomis taisyklėmis (OL 2018 L 203, p. 2).“

32 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio ~~32~~ dalį, 17 ir 21 straipsnius, įsigalioja 2020 m. sausio 10 d.

KOMENTARAS:

AMLD5 1 straipsnio 42 dalis nustato, kad reikalavimai, susiję su anoniminėmis mokėjimo kortelėmis, įsigalioja 2020 m. liepos 10 d. PPTFPI pakeitimo projekte tai yra numatyta 8 straipsnio 3 (o ne 2) dalyje.

2. Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje išdėstyta Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2 straipsnio 8 dalis ir šio įstatymo 17 straipsnyje išdėstytas Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 21 straipsnis įsigalioja 2021 m. birželio 3 d.

3. Šio įstatymo 8 straipsnio ~~32~~ dalyje išdėstyta Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 9 straipsnio 4¹ dalis įsigalioja 2020 m. liepos 10 d.

4. Šio įstatymo 21 straipsnyje išdėstytas Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 25¹ straipsnis įsigalioja 2021 m. kovo 10 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.
Respublikos Prezidentas